

optager en Forhandling om Lovforslagets Enkeltheder. Jeg finder det naturligt, at baade de Haab, man har til det foreliggende Lovforslag, naar det en Gang træder ud i Livet som Lov, og de Ængstelser, man kan nære for dets Bestemmelser, finde Udtryk nu ved den afsluttende Behandling i dette Ting. Men for øvrigt ere Meningerne om denne Sag udvekslede saa ofte, at jeg finder, det ikke er nødvendigt for mig nærmere at gaa ind paa disse Ting. Men der er, synes jeg, en Følge, man med god Ret kan forlange af ethvert Lovforslag, der bliver ophøjet til Lov, og det er, at det skal fremkalde en vis Virksomhed, og jeg vil da med et Par Ord nævne, at hvis disse Menighedsraad nu komme til Stede ved dette Lovforslags Ophøjelse til Lov, er der en Række Virksomheder, der venter paa disse Menighedsraads Medlemmer. Jeg glæder mig over, at det store Arbejde, der paa mange Omraader er nedlagt af det kirkelige Udvalg, kan faa Betydning i det praktiske kirkelige Liv, hvad alle de ydre Ting Sognemenighederne vedrørende angaar. Der er en Mængde Opgaver, der her trænger til at røges.

Inden jeg nævner disse Ting, vil jeg dog udtale, at jeg glæder mig over, at Folketinget nu ved at vedtage Flertallets Indstilling kan indfri, hvad det en Gang fordrede og lovede sig selv, om man vil, og det danske Folk, at man ikke paa det kirkelige Omraade skal blive staaende ved Cirkulærer, men skabe lovordnede Tilstande. Nu kunne Cirkulærerne af 1910, ikke blot Cirkulæret angaaende Præstevalg, men ogsaa det angaaende Administrationen af Kirkebøsserne og det angaaende Tilsynet med de selvejende Kirker, bortfalde og lovordnede Forhold indtræde.

Naar jeg kort skal nævne de forskellige Opgaver, der vente paa Menighedsraadene, vil jeg først med et Par Ord berøre Spørgsmaalet om Præsternes Lønningsforhold. Det har fra gammel Tid været Venstres Løsen, at Reformer vedrørende Præstevalg skulde ledsages af Reformer vedrørende Præsternes Lønning. Det vil være dette Tings Medlemmer bekendt, at Ministeriet har liggende udarbejdet et Præstelønningsforslag, som jeg sikkert tror ogsaa er praktisk gennemførligt. Det er formet efter Regelen, at det skal hvile i sig selv økonomisk. Denne Lønningsordning vil langt lettere kunne komme frem nu, naar Sognemenighederne have en Repræsentation, saa at der kan blive taget ligeligt Hensyn baade til Sogne-

menigheden, at den kan faa den Præst, som den helst ønsker blandt Ansøgerne, og til Præsterne, at deres Lønningsforhold kunne blive ordnede forsvarligt og paa en saadan Maade, at der tages det rette Hensyn til deres Alder og deres Virksomhed. Maa jeg minde om, at den Menighedsraadslov, der kom i 1903, satte stærke Spor med Hensyn til Afløsningen af Højtidsofferet. Der er ikke Tvivl om, at disse Menighedsraad paa afgørende Vis medvirkede til, at man saa mange Steder kom til den, som jeg synes, gode Ordning med Hensyn til Højtidsofferets Afløsning. Jeg er ikke i Tvivl om, at de Menighedsraad, der nu forhaabentlig komme til Stede, i høj Grad ville blive medvirkende til, at ogsaa Accidensofferet kan blive afløst, og det er en af Betingelserne for, at man kan komme til en endelig og fuldt ud forsvarlig Løsning af Præstelønningsspørgsmaalet i det hele.

I den Form, som Lovforslaget nu har faaet efter Flertallets Indstilling, ere, som det høje Ting hørte, Paragrafferne vedrørende Præsternes Afskedigelse tagne ud. Ordføreren nævnedes, at det var sket i Henhold til et Løfte fra mig om, at Ministeriet vilde fremsætte et Lovforslag om Ordning af den folkekirkelige Retspleje. Dette vil ske, om end ikke i denne Samling — vi ere jo langt fremme i Tiden, og Folketinget skal forhaabentlig ikke blive samlet saa overmaade længe endnu —, saa i Begyndelsen af næste Samling. Dette Forslag, der ligger saa godt som udarbejdet af det kirkelig Udvalg, har til Hensigt at afskaffe dels de forældede Provsteretter og Landemoder, og dernæst at begrænse Antallet af de kirkelige Retsager, som skulle behandles af kirkelige Domstole, og endelig ved Menighedsraadene at give Folkekirken Delagtighed i Sættelsen af disse Domstole, der skulle til.

Endelig vil Loven om Menighedsraad medføre, at der nu kan komme en Lov om Kirkernes Bestyrelse. Navnlig efter Tiendeloven er der fremtraadt en Mængde selvejende Kirker, og deres Antal vil forøges stærkt i de kommende Aar, det er derfor rimeligt, at Kirkernes økonomiske Forhold, der endnu helt styres efter Christian den Femtes Lov, faa nye Regler. Jeg skal her nævne, at vi for ganske nylig ved Tillægsbevillingslovens Behandling have haft et Eksempel med en Filialkirke i Ildskov til Behandling. Vi trænge til en lovhjemlet Ret til, at der kan lignedes paa Kirke-distriktet ogsaa til Vedligeholdelse og Ud-